

Eitem ar yr agenda 9 - Atodiad 2

Anthony Barrett
Wales Audit Office
Unit 4, Evolution
Lakeside Business Village
St David's Park
EWLOE
CH5 3XP

Eich Cyf/Your Ref:
Ein Cyf/Our Ref: SF/M27
Dyddiad/Date: 24 Medi 2007
Gofynner am/Ask for: S Forrest
Rhif Union/Direct Dial: 01492 576179

Annwyl Anthony

Sylwadau ynghylch Datganiadau Ariannol 2006/2007

Paratuir y llythyr sylwadau hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Awdurdod Tân Gogledd Cymru am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2007 i bwrpas mynegi barn ynghylch p'un ai a yw'r datganiadau ariannol yn cyflwyno sefyllfa ariannol Awdurdod Tân Gogledd Cymru yn deg, ym mhob agwedd o bwys, ar 31 Mawrth 2007 a chanlyniadau ei waith a'i lif ariannol am y flwyddyn a ddaeth i ben yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005 a 2006 Datganiad o'r Arfer a Argymhellir Llywodraeth Leol (yr LG SoRP).

Sylwadau gan Reolwyr

Sylwadau Cyffredinol

1. Mae'r holl drafodion a wnaed gan yr Awdurdod Tân wedi'u hadlewyrchu'n briodol a'u cofnodi yn y cofnodion cyfrifon.
2. Nid oes unrhyw brosiectau cyllideb ar y cyd gan unrhyw gytundebau partneriaeth, cyd fentrau neu gyd drefniadau heblaw am y rhai a ddatgelwyd yn y datganiadau cyfrifon a'r nodiadau cysylltiedig.
3. Mae'r Awdurdod Tân wedi cydymffurfio â'r holl amodau a orfodir gan sefydliadau perthnasol sy'n talu grantiau a gall ddisgwyl yn rhesymol dderbyn y symiau o grantiau a gynhwysir yn y cyfrifon.
4. Mae'r Awdurdod Tân wedi cydymffurfio â holl agweddau cytundebau contract a fyddai'n gofyn am addasu'r datganiadau ariannol, neu eu datgelu ynddynt.
5. Nid yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys camddatganiadau materol, ac nid oes hepgoriadau ac eithrio'r rhai a amlinellir ym mharagraff 9 isod.
6. Mae'r holl lyfrau cyfrifon a'r dogfennau ategol a holl gofnodion cyfarfodydd yr Awdurdod Tan wedi'u cyflwyno i chi.
7. Nid oes gan yr Awdurdod Tân unrhyw gynlluniau na bwriadau a allai beri unrhyw newid o bwys i werth ar bapur neu ddothbarthiad asedau a rhwymedigaethau a adlewyrchwyd yn y datganiadau ariannol.

Eitem ar yr agenda 9 - Atodiad 2

8. Mae'r dulliau mesur, gan gynnwys y tybiaethau cysylltiedig, a ddefnyddiwyd i benderfynu ar werthoedd teg, yn briodol ac maent wedi'u defnyddio'n gyson. Mae datguddiadau ynghylch gwerthoedd teg yn gyflawn ac yn briodol.
9. Canfu'r Archwilydd nifer o gamddatganiadau yn y Datganiad Cyfrifon yn ymwneud â darpariaethau nad ydynt wedi cael eu cywiro. Neilltuwyd y symiau canlynol ac maent wedi cael eu diffinio fel ddarpariaethau lle nad ydynt yn cydymffurfio'n llwyr â'r diffiniad a amlinellir yn Safon Adroddiad Ariannol 12 a Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (SoRP) CIPFA. Ers 1996 mae'r Awdurdod Tân wedi delio â'r anallu pendant i gynnal cronfeydd wrth gefn mewn modd pragmatig drwy ddiffinio unrhyw gronfeydd wrth gefn (yn ôl diffiniad SORP) yn ddarpariaethau ac eglurwyd y farn hon i'r archwilydd allanol wrth iddynt archwilio'r datganiadau ariannol blyneddol. Ceir manylion pellach ar dudalen 25 y Datganiad Cyfrifon. Yn ein barn ni, byddai trin y symiau hyn mewn ffordd arall yn gamarweiniol ac rydym yn credu bod ein dull datgelu cyfredol yn dryloyw i bawb sy'n gysylltiedig. Cafodd y darpariaethau a ganlyn eu cam-ddatgan :-

Darpariaeth Rôl yn ôl Gradd	- £44,296
Darpariaeth Tâl Cyfartal	- £90,000
Darpariaeth Rheoli	- £141,293

ASEDAU

10. Roedd yr holl asedau ar y fantolen yn bod ar ddyddiad y fantolen ac yn eiddo i Awdurdod Tân Gogledd Cymru, ac yn rhydd o unrhyw hawlrwym, llyffethair neu dâl, heblaw am yr hyn a ddatgelwyd yn y cyfrifon. Mae'r fantolen yn cynnwys yr holl asedau diriaethol sy'n eiddo i Awdurdod Tân Gogledd Cymru
11. Caiff asedau priodol dros £100 eu cyfrif yn gyfalaf. Adbrisir adeiladau bob pum mlynedd drwy ddefnyddio 'gwerth marchnad agored' ar gyfer swyddfeydd a 'chostau dibrisio adeilad' yr orsaf dân. Caiff holl adeiladau'r Awdurdod Tân eu dibrisio ar sail oes defnydd a amcangyfrifwyd, a phennir tâl am ddibrisio. Caiff asedau eraill eu hadnabod ar gost hanesyddol a'u dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol.
12. Yn ystod y defnydd arferol o'r asedau hyn gan yr Awdurdod Tân disgwylir i'r asedau presennol eraill yn y fantolen gynhyrchu o leiaf y symiau a nodir. Darparwyd yn ddigonol yn erbyn yr holl symiau sy'n ddyledus i Awdurdod Tân Gogledd Cymru y gwyddom, neu fydd o bosibl, yn anadferadwy.
13. Nid oes unrhyw drefniadau ffurfiol nac anffurfiol i unioni'r balans ar gyfer unrhyw un o'n cyfrifon ariannol a buddsoddiadau.

RHWYMEDIGAETHAU

14. Mae'r holl rwymedigaethau, gwirioneddol ac wrth gefn, wedi'u cofnodi a'u nodi'n briodol yn ogystal â phob gwarant a roddwyd i drydydd partion.
15. Nid oes unrhyw ymgyfreithiad dan ystyriaeth a allai beri colled sylweddol i'r Awdurdod Tân, ac sydd heb eu datgelu yn y datganiadau ariannol, naill ai fel rhwymedigaethau presennol neu rai wrth gefn.
16. Mae'r holl ymrwymadau dan brydlesau ariannol neu gontractau hurbrynu wedi'u datgelu yn y cyfrifon.

Eitem ar yr agenda 9 - Atodiad 2

17. Mae'r holl fuddion heb eu hariannu (fel blynyddoedd ychwanegol yn ôl disgrisiwn) wedi'u hystyried wrth baratoi ffigurau FRS17 a gynhwysir yn y datganiadau ariannol.

Canlyniadau

18. Nid oedd y canlyniadau am y flwyddyn wedi'u heffeithio'n sylweddol gan drafodion na wneir gan amlaf gan Awdurdod Tân Gogledd Cymru, nac amgylchiadau o natur arbennig neu nad yw'n ailddigwydd.

Rheoli Mewnol

19. Rwy'n cydnabod fy nghyfrifoldeb am gynllunio a gweithredu'r system o reoli mewnol er mwyn atal a chanfod camgymeriadau.

Ni fu unrhyw:

- afreoleidd-dra yn ymwneud â rheolwyr sydd â rolau o bwys yn y system o reoli cyfrifon mewnol;
- afreoleidd-dra yn ymwneud â gweithwyr eraill a allai gael effaith o bwys ar ddatganiadau ariannol; a
- chyfathrebu gan asiantaethau rheoleiddio ynghylch diffyg cydymffurfio â, neu ddiffygion o ran arferion adrodd ariannol a allai gael effaith o bwys ar y datganiadau ariannol.

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen

20. Nid fu unrhyw newidiadau o bwys ers dyddiad y fantolen sy'n effeithio ar rwymedigaethau ac ymrwymadau, ac nid oes unrhyw ddigwyddiadau neu drafodion wedi digwydd, er iddynt gael eu heithrio'n briodol o'r datganiadau ariannol, sydd o'r fath bwys, fel y dylid bod wedi eu dwyn i sylw'r archwilydd.

Sylwadau gan y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu

21. Rydym yn cydnabod bod y sylwadau a wnaed gan reolwyr, uchod, wedi'u trafod â ni.
22. Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am gyflwyno'r datganiadau ariannol yn deg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.
23. Rydym yn cydnabod ein cyd gyfrifoldeb am baratoi'r datganiadau ariannol, a gymeradwywyd gan yr Awdurdod Tân ar 18 Mehefin 2007.
24. Rydym wedi datgelu wrthyh yr holl achosion o ddiffyg cydymffurfio y gwyddir amdanynt, neu achosion posibl, â deddfau a rheoliadau y dylid bod wedi ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol. Tynnwn eich sylw'n benodol at y camddatganiadau ar ddarpariaethau a amlinellwyd ym mharagraff 9 uchod a thudalen 25 y Datganiad Cyfrifon.
25. Nid oes unrhyw drafodion eraill o bwys gyda phartïon cysylltiedig (fel y diffinnir gan FRS 8 a LG SORP), heblaw am y rhai a gofnodwyd ac a ddatgelwyd yn y datganiadau ariannol.
26. Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am gynllunio a gweithredu'r system o reoli mewnol er mwyn atal a chanfod twyll ac rydym wedi datgelu canlyniadau ein hasesiad o'r risg.

Eitem ar yr agenda 9 - Atodiad 2

27. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, y gwneir y sylwadau uchod ar sail ymholiadau ynghylch rheoli ac ar sail holi staff â gwybodaeth berthnasol a phrofiad (a lle bo'n briodol, yn sgil archwilio dogfennau ategol) sy'n ddigonol i'n sicrhau y gallwn gyflwyno pob un o'r sylwadau uchod yn briodol i chi.

Er nad yw'n rhan swyddogol o'r Llythyr o Gynrychiolaeth gan mai hwn yw'r archwiliad olaf i'w berfformio gan Swyddfa Archwilio Cymru, hoffwn ddiolch i staff sydd wedi bod yn rhan o archwilio'r Awdurdod dros yr 11 mlynedd diwethaf am eu cydweithrediad a'u perthynas waith dda, yn enwedig y Rheolwyr Archwilio sydd wedi darparu lefel uchel o wasanaeth bob amser.

Arwyddwyd gan

**Trysorydd
Dyddiad
24 Medi 2007**

**Cadeirydd
Dyddiad
24 Medi 2007**